

10 ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΑΝΔΡΟΛΟΓΙΑΣ

Διοργάνωση

17-18 Μαρτίου 2017

**ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ
CROWNE PLAZA
ΑΘΗΝΑ**

Η εκδήλωση αξιολογείται από τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο με δώδεκα (12) μόρια Συνεχιζόμενης Ιατρικής Εκπαίδευσης (CME-CPD credits)

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Οργάνωση - Γραμματεία

3 free spirit
Getting you there!

NOVOFERTIL®

Λειτουργικό προϊόν για να βελτιώνει τις αναπαραγωγικές και σεξουαλικές λειτουργίες των ανδρών.

Χάρη στη μοναδική του σύνθεση, το NOVOFERTIL βοηθάει στη βελτίωση του αριθμού των σπερματοζωαρίων, στον όγκο της εκσπερμάτισης, στο συνολικό αριθμό κινητικών σπερματοζωαρίων και στον αριθμό των φυσιολογικά σχηματισμένων σπερματοζωαρίων.

Ταιριάζει απόλυτα σε άνδρες που θέλουν να αποκτήσουν παιδιά και χρειάζεται να βελτιώσουν την ποιότητα του σπέρματός τους.

Τηλ. 210 4101670
www.elogispharma.gr
www.novofertil.gr

noveco

Μήνυμα Χαιρετισμού

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Με ιδιαίτερη χαρά σας καλωσορίζουμε στις εργασίες του 10^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου Ανδρολογίας. Κατά τα τελευταία έτη, η Ανδρολογία γνώρισε ιδιαίτερη ανάπτυξη, με το φάσμα της να περιλαμβάνει ό,τι αφορά στην υγεία του άνδρα, όπως τα ανδρολογικά προβλήματα κατά την παιδική και εφηβική ηλικία, η υπογονιμότητα, ο υπογοναδισμός σε όλες τις ηλικίες, η ανδρική αντισύλληψη, η χρήση αναβολικών ουσιών, ο γηράσκοντας άνδρας και η επίδραση του περιβάλλοντος στην αναπαραγωγή.

Για την ενασχόληση με όλα αυτά τα θέματα, η Ανδρολογία απαιτεί την αгаστή συνεργασία μίας σειράς ιατρικών ειδικοτήτων, όπως η Ενδοκρινολογία, η Ουρολογία, η Μαιευτική - Γυναικολογία, η Ψυχιατρική, η Βιοπαθολογία, η Παιδιατρική Ενδοκρινολογία και η Βιολογία της Αναπαραγωγής. Η ανάπτυξη της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας κατέστησε κεντρικό το ρόλο των γενικών ιατρών στην αντιμετώπιση των προβλημάτων του άνδρα. Επομένως, η ευθύνη τους στην αρχική διαγνωστική προσέγγιση του υπογοναδισμού και του υπογόνιμου ζευγαριού και η έγκαιρη και κατάλληλη παραπομπή τους για περαιτέρω αντιμετώπιση είναι μεγάλη, όπως μεγάλη είναι και η ανάγκη για τη συνεχή και συστηματική επιμόρφωσή τους.

Με βάση τα παραπάνω, το φετινό, επετειακό, 10^ο Συνέδριο περιλαμβάνει:

- Κύριο πρόγραμμα, που αφορά σε ολόκληρο το φάσμα της εργαστηριακής (κυτοκίνες, επίδιδυμίδα, εργαστήριο σπέρματος) και κλινικής (διαφυλισμός, σύνδρομο Klinefelter, παιδική και εφηβική Ανδρολογία, προχωρημένη ηλικία και πατρότητα) Ανδρολογίας
- Μία σειρά τεσσάρων κλινικών φροντιστηρίων (εργαστηριακή Ανδρολογία, υπερηχογραφία στην Ανδρολογία, κλινική Ανδρολογία, χρήση και κατάχρηση τεστοστερόνης), όπου οι συμμετέχοντες, ανεξάρτητα από το επίπεδο εμπειρίας τους, θα θέσουν ερωτήματα και θα λάβουν πρακτικές απαντήσεις σε προβλήματα που αντιμετωπίζουν στην καθημερινή πράξη
- State-of-the-art διαλέξεις διακεκριμένων ευρωπαϊών ερευνητών (υπερηχογραφία του ανδρικού γεννητικού συστήματος, Γενετική στην Ανδρολογία, οιστρογόνα στον άνδρα)
- Προφορικές ανακοινώσεις που δίνουν τη δυνατότητα σε νέους επιστήμονες να παρουσιάσουν την ερευνητική δουλειά τους και να διευρύνουν τη μεταξύ τους συνεργασία

Ευελπιστώντας ότι το πρόγραμμα, στη συνοπτική μορφή των δύο ημερών, θα παράσχει χρήσιμες γνώσεις σε όλους (προπτυχιακό και μεταπτυχιακό φοιτητή, ειδικευόμενο ιατρό, γενικό ιατρό, εξειδικευμένο επιστήμονα, ερευνητή), σας προσκαλούμε να παρακολουθήσετε τις εργασίες του 10^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου Ανδρολογίας και να συμβάλλετε στην επιτυχία του.

Δημήτριος Γ. Γουλιής
Πρόεδρος της
Ελληνικής Ανδρολογικής Εταιρείας

Σταματίνα Χ. Νικοπούλου
Πρόεδρος του 10^{ου}
Πανελληνίου Συνεδρίου Ανδρολογίας

Διοικητικό Συμβούλιο*Ελληνικής Ανδρολογικής Εταιρείας 2015 - 2017***Πρόεδρος:** Δ. Γουλήs**Αντιπρόεδρος:** Σ.Χ. Νικοπούλου**Γραμματέας:** Χ. Τσαμέτης**Ταμίας:** Γ. Κανάκης**Ειδικοί Γραμματείς:** Ι. Βακαλιόπουλος
Θ. Ζεγκινιάδου
Ε. Μπίλλη

Πρόεδρος

10^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου Ανδρολογίας

Σ.Χ. Νικοπούλου

Οργανωτική Επιτροπή

10^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου Ανδρολογίας

Πρόεδροι:

Ε. Βενάκη

Χ. Τσαμέτης

Μέλη:

Β. Αδάμου

Ε. Ανδρέου-Αξαρή

Χ. Ασβέστης

Ε. Βλαχοπαπαδοπούλου

Χ. Δημοπούλου

Π. Δριμάλα

Λ. Ευγενή

Θ. Ζεγκινιάδου

Π. Ηλιάδου

Ι. Ηλίας

Δ. Καγιάς

Γ. Κανάκης

Α. Καπράρα

Α. Καραγιάννης

Ε. Κιντιράκη

Α.-Γ. Κουθούρης

Ι. Κουτσογιάννης

Σ. Λυμπέρη

Ε. Μπίληλα

Σ. Μπόλαρης

Μ. Ρηγανά

Ι. Τζάβες

Γ. Χαραλαμπίδης

Επιστημονική Επιτροπή

10^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου Ανδρολογίας

Πρόεδροι:

Δ.Α. Αδαμόπουλος

Ι. Παπαδήμας

Μέλη:

Ρ. Αγγελιοπούλου

Λ. Αθανασιάδης

Γ.-Σ. Ανυφαντής

Ι. Βακαλιόπουλος

Π. Βασιλιόπουλος

Α. Γαλήνη

Φ. Δημητριάδης

Χ. Κανακά-Gantenbein

Ε. Κοηλιμπιανάκης

Λ. Κοντογεώργος

Ε. Κούκκου

Κ. Κωνσταντινίδης

Α. Λάζαρης

Ειρ. Λαμπρινουδάκη

Ν. Λιάσης

Ι. Λυμπερόπουλος

Γ. Μαστοράκος

Αικ. Πατσατσά

Μ. Σούτης

Β. Ταρλιτζής

Αικ. Χατζημελετίου

Δ. Χατζηχρήστου

Γενικές Πληροφορίες

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Οι εργασίες του 10^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου Ανδρολογίας θα πραγματοποιηθούν από την **Παρασκευή 17** έως και το **Σάββατο 18 Μαρτίου 2017** στην **Αθήνα**

ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ ΧΩΡΟΣ

Ξενοδοχείο **Crowne Plaza**, Μιχαηλακοπούλου 50, Τ.Κ. 11528

Τηλ: 210 7278000, fax: 210 7278600

Email: info@cpathens.com

ΓΛΩΣΣΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Η επίσημη γλώσσα του Συνεδρίου είναι η Ελληνική. Οι διαλέξεις των ξένων ομιλητών θα πραγματοποιούνται στα Αγγλικά.

ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Κατά τη διάρκεια του Συνεδρίου θα λειτουργεί έκθεση φαρμακευτικών και άλλων προϊόντων, καθώς και ιατρικού εξοπλισμού.

ΚΟΝΚΑΡΔΕΣ (BADGES)

Οι κονκάρδες (badges) παραδίδονται από τη Γραμματεία του Συνεδρίου και είναι απαραίτητες για την είσοδο τόσο στους συνεδριακούς χώρους, όσο και στην έκθεση καθ' όλη τη διάρκεια του Συνεδρίου. Οι κονκάρδες φέρουν γραμμωτό κώδικα (barcode), ώστε να ελέγχεται η είσοδος και η έξοδος από τη συνεδριακή αίθουσα. Η συνολική ώρα παρακολούθησης του επιστημονικού προγράμματος του Συνεδρίου αποτελεί τη βασική προϋπόθεση για τη διάθεση των μορίων, σύμφωνα με τις οδηγίες της U.E.M.S., του Π.Ι.Σ. και του Ε.Ο.Φ.

ΕΓΓΡΑΦΕΣ*		
Κατηγορίες συμμετεχόντων	Χωρίς φροντιστήρια	Με φροντιστήρια
<ul style="list-style-type: none"> • Ειδικευόμενοι • Νέοι ειδικοί (≤ 3 έτη από τη λήψη ειδικότητας) • Μέλη Ε.Α.Ε.** 	80€	120€
<ul style="list-style-type: none"> • Ειδικοί (> 3 έτη από τη λήψη ειδικότητας) 	100€	140€
<ul style="list-style-type: none"> • Φοιτητές / Σπουδαστές • Μαίες / Νοσηλεύτές 	Δωρεάν	50€

*Οι συμμετέχοντες είναι απαραίτητο να προσκομίζουν κατάλληλο έγγραφο που θα επιβεβαιώνει την ιδιότητά τους.

**Οι παραπάνω τιμές αφορούν τα οικονομικά τακτοποιημένα μέλη της Ε.Α.Ε.

Το δικαίωμα συμμετοχής περιλαμβάνει:

- Παρακολούθηση του Συνεδρίου
- Έντυπο υλικό του Συνεδρίου
- Είσοδο στην έκθεση των φαρμακευτικών εταιριών
- Βεβαίωση παρακολούθησης για όλους τους συμμετέχοντες και Πιστοποιητικό Συνεχιζόμενης Ιατρικής Εκπαίδευσης με μόρια για τους ιατρούς εφόσον έχει καλυφθεί ο απαιτούμενος χρόνος παρακολούθησης

Στις παραπάνω τιμές συμπεριλαμβάνεται ΦΠΑ 24%

ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

Η παράδοση των βεβαιώσεων παρακολούθησης θα γίνει από τη Γραμματεία του Συνεδρίου το **Σάββατο 18 Μαρτίου 2017**, μετά τη λήξη του Συνεδρίου.

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Το επιστημονικό πρόγραμμα του Συνεδρίου μοριοδοτείται με **δώδεκα (12) Μόρια Συνεχιζόμενης Ιατρικής Εκπαίδευσης** από τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο (Π.Ι.Σ.). Με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, **δικαίωμα παραλαβής πιστοποιητικού με μοριοδότηση έχει κάθε Σύεδρος - Ιατρός, ο οποίος έχει παρακολουθήσει τουλάχιστον το 60% των ωρών του Επιστημονικού Προγράμματος. Δορυφορικά Συμπόσια και Διαλέξεις επιχορηγούμενα από φαρμακευτικές εταιρίες, καθώς και Κλινικά Φροντιστήρια δε μοριοδοτούνται.** Η καταμέτρηση του χρόνου παρακολούθησης θα γίνεται με τη χρήση αναγνωστών γραμμωτού κώδικα (barcode scanners) στις κονκάρδες (badges) των Συνέδρων. **Με γνώμονα τα παραπάνω, η αποστολή των πιστοποιητικών θα γίνει 15 ημέρες μετά τη λήξη του Συνεδρίου, με την προϋπόθεση συμπλήρωσης του εντύπου αξιολόγησης, το οποίο θα προμηθεύονται οι Σύεδροι κατά την εγγραφή τους.**

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΩΝ

Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης θα λειτουργεί γραμματεία παραλαβής παρουσιάσεων. Η αίθουσα είναι πλήρως εξοπλισμένη για παρουσιάσεις μέσω Η/Υ. Παρακαλούνται οι ομιλητές να παραδίδουν την παρουσίασή τους στη γραμματεία παραλαβής παρουσιάσεων **τουλάχιστον μία ώρα πριν** την προγραμματισμένη ώρα παρουσίασης της ομιλίας.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Σύμφωνα με την εγκύκλιο του Ε.Ο.Φ., όλοι οι συμμετέχοντες, στις επιστημονικές εκδηλώσεις, ομιλητές, αντί της έγγραφης δήλωσης, υποχρεούνται στην αρχή της ομιλίας τους και συγκεκριμένα στη 2^η διαφάνεια μετά τον τίτλο της διάλεξης, να αναφέρονται σε οποιαδήποτε σύγκρουση συμφερόντων.

ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Η Οργανωτική, η Επιστημονική Επιτροπή και η Εταιρεία Οργάνωσης του Συνεδρίου δε φέρουν καμία ευθύνη για τυχόν τραυματισμό ή απώλεια οποιασδήποτε φύσεως, καθώς επίσης και για οποιαδήποτε πιθανή φθορά, απώλεια ή κλοπή προσωπικών αντικειμένων των συμμετεχόντων.

ΠΡΟΦΟΡΙΚΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

Οι εργασίες θα παρουσιαστούν ως Προφορικές Ανακοινώσεις και αναφέρονται στο πρόγραμμα ως Π.Α. Η παρουσίασή τους θα πραγματοποιηθεί το **Σάββατο 18 Μαρτίου 2017**, ώρα 15:00 - 17:00.

VIAGRA[®]
(sildenafil citrate) tablets

PP-VIA-GRG-0065-00116

Για πλήρεις συνταγογραφικές πληροφορίες συμβουλευθείτε την Π.Χ.Π. του προϊόντος που διατίθεται από την εταιρία.

Βοηθήστε να γίνουν τα φάρμακα πιο ασφαλή και
Αναφέρετε
ΟΛΕΣ τις ανεπιθύμητες ενέργειες για
ΟΛΑ τα φάρμακα
Συμπληρώνοντας την «ΚΙΤΡΙΝΗ ΚΑΡΤΑ»

ESSENTIAL HEALTH

PFIZER HELLAS A.E.

Λεωφ. Μεσογείων 243, 15451 Ν. Ψυχικό,

Τηλ. Επιστημονικές Ενημέρωσης: 210 6785800

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Παρασκευή 17 Μαρτίου 2017

08:00 - 08:30 Εγγραφές

08:30 - 10:00 **Κλινικό φροντιστήριο 1: Εργαστηριακή Ανδρολογία**

Συντονιστές: Σ.Χ. Νικοπούλου, Γ.-Σ. Ανυφαντής

- Η συμβολή της μοριακής εργαστηριακής διάγνωσης στην κλινική πράξη, *Α. Παπαδοπούλου*
- Γενετική και επιγενετική της σπερματογένεσης, *Β. Ασημακόπουλος*
- Κατακερματισμός DNA, *Θ. Ζεγκινιάδου*

10:00 - 11:30 **Κλινικό φροντιστήριο 2: Υπερηχογραφία στην Ανδρολογία**

Συντονιστής: Ν. Λιάσης

- Απεικόνιση του ανδρικού γεννητικού συστήματος, *Ν. Λιάσης*
- Ultrasound in male infertility and MAGI, *F. Lotti*
- Υπερηχογραφία στη στυτική δυσλειτουργία, *Γ. Χαρηλαμπόπουλος*

11:30 - 12:00 Διάλειμμα

12:00 - 13:30 **Κλινικό φροντιστήριο 3: Κλινική Ανδρολογία**

Συντονιστές: Σ.Χ. Νικοπούλου, Ι. Βακαλόπουλος

- Περιστατικά υπογονιμότητας, *Ε. Βενάκη, Μ. Ρηγάνα*
- Περιστατικά στυτικής δυσλειτουργίας, *Α.-Γ. Κουθούρης*
- Περιστατικά διαφυλισμού, *Χ. Τσαμέτης*

13:30 - 15:00 Μεσημβρινή διακοπή

15:00 - 17:00 **Κλινικό φροντιστήριο 4: Χρήση και κατάχρηση τεστοστερόνης**

Συντονιστής: Γ. Κουκούλης

- Μέθοδοι προσδιορισμού της τεστοστερόνης, *Α. Παππά*
- Θεραπεία υποκατάστασης υπογοναδισμού, *Ε. Μπίλλη*
- Αναβολικά στεροειδή, *Γ. Κανάκης*

Παρασκευή 17 Μαρτίου 2017

ΕΝΑΡΞΗ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

17:00 - 18:30

Στρογγυλή τράπεζα 1: Διαφυλισμός*Συντονιστές: Δ.Α. Αδαμόπουλος, Ν. Βαϊδάκης*

- Η ψυχιατρική προσέγγιση, *Λ. Αθανασιάδης*
- Η ενδοκρινολογική παρέμβαση, *Ε. Κούκκου*
- Οι ζωές των άρρων: Μια ποιοτική μελέτη της εμπειρίας επαναπροσδιορισμού του φύλου σε διαφυλικά άτομα, *Α. Καφαλής*
- Το ισχύον Νομικό Πλαίσιο του Διαφυλισμού στην Ελλάδα, *Σ. Σακκάς*

18:30 - 19:00

Διάλειμμα

19:00 - 19:30

Διάλεξη 1: Η επιδιδυμίδα ως θεραπευτικός στόχος της υπογονιμότητας*Συντονιστής: Δ.Γ. Γουλής**Εισηγητής: Ν. Σοφικίτης*

19:30 - 20:00

Διάλεξη 2: Γενετική στην ανδρική υπογονιμότητα*Συντονιστές: Δ.Γ. Γουλής, Σ.Χ. Νικοπούλου**Εισηγητής: Ι. Γεωργίου*

20:00 - 21:00

Τελετή έναρξης - Τυμπικές διακρίσεις*Συντονιστές: Δ.Γ. Γουλής, Σ.Χ. Νικοπούλου***Εναρκτήρια Διάλεξη**

Γλώσσα και Ανδρολογία: η αποτύπωση της σκέψης στην ορολογία

Εισηγητής: Δ. Καγιάς

21:00

Δεξίωση Υποδοχής

Σάββατο 18 Μαρτίου 2017

09:00 - 09:30

Διάλεξη 3: Κυτοκίνες και Ανδρολογία*Συντονιστής: Χ. Τσαμέτης**Εισηγήτρια: Β. Συρίου*

09:30 - 10:00

Διάλεξη 4: Σύνδρομο Klinefelter*Συντονιστής: Χ. Τσαμέτης**Εισηγήτρια: Χ. Δημοπούλου*

10:00 - 11:00

Στρογγυλή τράπεζα 2: Εργαστήριο σπέρματος*Συντονίστρια: Σ.Χ. Νικοπούλου*

- Προβληματισμοί στην αναφορά των ευρημάτων, *Λ. Ευγενή*
- Κλινικές επιπτώσεις της εργαστηριακής διάγνωσης, *Ε. Βενάκη*

11:00 - 11:30

Διάλειμμα

Σάββατο 18 Μαρτίου 2017

11:30 - 13:00

Στρογγυλή τράπεζα 3: Ουρολογία

Συντονιστής: Ι. Βακαλόπουλος

- Κιρσοκήλη και επέμβαση: υπέρ, *Φ. Δημητριάδης*
- Κιρσοκήλη και επέμβαση: κατά, *Ε. Κοδυμπιανάκης*
- Η χειρουργική παρέμβαση στον Διαφυθισμό, *Ν. Παπαδόπουλος*

13:00 - 15:00

Μεσημβρινή διακοπή

14:00 - 15:30

Γενική Συνέλευση Ελληνικής Ανδρολογικής Εταιρείας

15:00 - 17:00

ΠΡΟΦΟΡΙΚΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

Συντονιστές: Ε. Μπιήλα, Χ. Δημοπούλου

ΠΑ01

Η ΓΟΝΙΜΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΣΠΕΡΜΑΤΟΖΩΑΡΙΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΠΑΡΑΧΘΗΚΑΝ ΣΕ ΟΡΧΙΚΟ ΙΣΤΟ ΠΕΙΡΑΜΑΤΟΖΩΩΝ ΧΑΜΣΤΕΡ, Ο ΟΠΟΙΟΣ ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΘΗΚΕ ΣΤΑ ΠΡΟΣΘΙΑ ΑΚΡΑ ΑΝΟΣΟΚΑΤΕΣΤΑΛΜΕΝΩΝ ΑΡΟΥΡΑΙΩΝ: ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

Καητσάς Α.¹, Σκούρος Σ.¹, Δημητριάδης Φ.², Τσουνάπη Π.², Ζαχαρίου Α.¹, Ματθαίου Ε.¹, Σταύρου Σ.¹, Σεμίνη Γ.¹, Καραγιάννης Α.¹, Μαρμουλιάκης Χ.³, Μπαητογιάννης Δ.¹, Γιαννάκης Ι.¹, Γεωργίου Ι.⁴, Takenaka Α.², Σοφικίτης Ν.¹

¹Ουρολογική Κλινική, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Ιωάννινα

²Ουρολογική Κλινική, Πανεπιστήμιο Τόττορι, Γιονάγκο, Ιαπωνία

³Ουρολογική Κλινική, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Κρήτης, Ηράκλειο

⁴Τμήμα Ιατρικής Γενετικής στην Κλινική Πράξη, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

ΠΑ02

ΔΡΑΣΕΙΣ ΑΝΑΣΤΟΛΕΩΝ ΤΗΣ PDE5 ΣΤΗΝ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΠΙΔΙΔΥΜΙΚΩΝ ΣΠΕΡΜΑΤΟΖΩΑΡΙΩΝ ΑΡΟΥΡΑΙΩΝ

Ματθαίου Ε.¹, Δημητριάδης Φ.¹, Τσουνάπη Π.², Ζαχαρίου Α.¹, Μαρμουλιάκης Χ.³, Καπώνης Α.⁴, Αντωνάκης Γ.⁴, Σκούρος Σ.¹, Καητσάς Α.¹, Γκέκας Α.⁵, Δαφνής Δ.⁶, Γιακουμάκης Ι.⁶, Γεωργίου Ι.⁷, Takenaka Α.², Σοφικίτης Ν.¹

¹Ουρολογική Κλινική Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Ιωάννινα

²Ουρολογική Κλινική Πανεπιστήμιο Tottori, Yonago, Ιαπωνία

³Ουρολογική Κλινική, Πανεπιστήμιο Ηρακλείου, Κρήτη

⁴Μαιευτική και Γυναικολογική Κλινική, Πανεπιστήμιο Πάτρας, Πάτρα

⁵Ουρολογική Κλινική, Γενικό Νοσοκομείο «Άγιος Ανδρέας», Πάτρα

⁶Mediterranean Fertility Center & Genetics, Χανιά

⁷Τμήμα Ιατρικής Γενετικής στην Κλινική Πράξη, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

ΠΑ03

ΣΧΕΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΕΔΩΝ ΑΝΑΣΤΑΛΤΙΝΗΣ-Β ΟΡΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΕΝΔΟΡΧΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΕΣΤΟΣΤΕΡΟΝΗΣ ΚΑΙ ΤΗ ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΤΗΣ ΣΠΕΡΜΑΤΟΓΕΝΕΣΗΣ

Μπιήλα Ε., Βενάκη Ε.Κ., Ηλίας Ι., Καραβασιίη Χ., Κούκκου Ε., Νικοπούλου Σ.Χ.

Τμήμα Ενδοκρινολογίας, Διαβήτου, Μεταβολισμού, Γενικό Νοσοκομείο ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ

ΠΑ04

ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΕΚΦΡΑΣΗ ΤΟΥ ΜΕΜΒΡΑΝΙΚΟΥ ΥΠΟΔΟΧΕΑ CD44 ΣΕ ΔΕΙΓΜΑΤΑ ΣΠΕΡΜΑΤΟΣ ΥΠΟΓΟΝΙΜΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

Θανοπούλου Ε., Παπανικολάου Α., Χατζή Ε., Αθβανοπούλου Φ., Βαρθολομάτος Γ., Γεωργίου Ι.

Μονάδα Γενετικής και Εργαστήριο Κυτταρομετρίας Ροής,

Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων

ΠΑ05 ΠΡΟΛΑΚΤΙΝΗ ΣΤΟΥΣ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΑΝΔΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΙΑΤΡΕΙΟΥ

Βενάκη Ε.Κ., Ηλίας Ι., Παπαδοπούλου Α., Μπιτίος Γ., Νικοπούλου Σ.Χ.

Τμήμα Ενδοκρινολογίας, Διαβήτου, Μεταβολισμού, Γενικό Νοσοκομείο ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ

ΠΑ06 ΔΡΑΣΕΙΣ ΜΙΚΡΟΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΩΝ ΘΡΕΠΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ ΣΤΗ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ: ΜΙΑ ΤΥΧΑΙΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΛΕΤΗ

Ματθαίου Ε.¹, Δημητριάδης Φ.¹, Τσουνάπη Π.², Ζαχαρίου Α.¹, Μαμουλιάκης Χ.³, Καπώνης Α.⁴, Αντωνάκης Γ.⁴, Καραγιάννης Α.¹, Γιαννάκης Ι.¹, Σκούρος Σ.¹, Καητσός Α.¹, Γκέκας Α.⁵, Δαφνής Δ.⁶, Γιακουμάκης Ι.⁶, Γεωργίου Ι.⁷, Takenaka Α.², Σοφικίτης Ν.¹

¹ Ουρολογική Κλινική Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Ιωάννινα

² Ουρολογική Κλινική Πανεπιστήμιο Tototori, Yonago, Ιαπωνία

³ Ουρολογική Κλινική, Πανεπιστήμιο Ηρακλείου, Κρήτη

⁴ Μαιευτική και Γυναικολογική Κλινική, Πανεπιστήμιο Πάτρας, Πάτρα

⁵ Ουρολογική Κλινική, Γενικό Νοσοκομείο «Άγιος Ανδρέας», Πάτρα

⁶ Mediterranean Fertility Center & Genetics, Χανιά

⁷ Τμήμα Ιατρικής Γενετικής στην Κλινική Πράξη, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

ΛΟΙΠΕΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ - ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ**Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΝΤΡΑ ΣΤΗΝ ΕΓΚΥΜΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΤΟΚΕΤΟ**

Γιώργου Α., Φυσικοθεραπεύτρια - *Clinical Pilates & Bebo trainer*

Προβατίδου Σ., Ψυχολόγος - *Εκπαιδευόμενη Συστημική Οικογενειακή Θεραπεύτρια*

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΑΝΔΡΙΚΗΣ ΥΠΟΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ «ΑΝΘΡΩΠΟΚΑΙΝΟ» ΕΠΟΧΗ

Νικοηρόπουλος Ε., Σωτηρούδης Γ.

Ινστιτούτο Βιολογίας, Φαρμακευτικής Χημείας και Βιοτεχνολογίας, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Αθήνα

17:00 - 18:30

Στρογγυλή τράπεζα 4: Estrogens and Male

Συντονιστές: Ε. Diamanti-Kandarakis, G. Mastorakos

- Estrogens from the fetus to the adult male, *Ch. Kanaka-Gantenbein*
- Extra-testicular estrogen production and action, *J. Slowikowska-Hilczner*
- Environmental effects of estrogens - xenoestrogens, *S. Paschou*

18:30 - 19:00

Διάλειμμα

19:00 - 19:30

Διάλεξη 5: Παιδική και εφηβική Ανδρολογία

Συντονιστές: Ε. Βενάκη, Ε. Ανδρέου-Αξαρήλη

Εισηγήτρια: Ε. Βλαχοπαπαδοπούλου

19:30 - 20:00

Διάλεξη 6: Προχωρημένη ηλικία και πατρότητα

Συντονιστές: Ε. Βενάκη, Ε. Ανδρέου-Αξαρήλη

Εισηγητής: Χ. Τσαμέτης

20:00 - 20:30

Λήξη Συνεδρίου - Βραβεύσεις - Συμπεράσματα

Συντονιστές: Σ.Χ. Νικοπούλου, Δ.Γ. Γουλή

ΠΡΟΦΟΡΙΚΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

ΠΑ01 Η ΓΟΝΙΜΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΣΠΕΡΜΑΤΟΖΩΑΡΙΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΠΑΡΑΧΘΗΚΑΝ ΣΕ ΟΡΧΙΚΟ ΙΣΤΟ ΠΕΙΡΑΜΑΤΟΣΩΩΝ ΧΑΜΣΤΕΡ, Ο ΟΠΟΙΟΣ ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΘΗΚΕ ΣΤΑ ΠΡΟΣΘΙΑ ΑΚΡΑ ΑΝΟΣΟΚΑΤΕΣΤΑΛΜΕΝΩΝ ΑΡΟΥΡΑΙΩΝ: ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

Άρης Καήτσος¹, Σωτήριος Σκούρος¹, Φώτιος Δημητριάδης², Παναγιώτα Τσουπάνη², Αθανάσιος Ζαχαρίου¹, Ειρήνη Ματθαίου¹, Σωτήριος Σταύρου¹, Γκέργκι Σεμίνη¹, Ανδρέας Καραγιάννης¹, Χαράλαμπος Μαμουλιάκης³, Δημήτριος Μπαλτογιάννης¹, Ιωάννης Παννάκης¹, Ιωάννης Γεωργίου⁴, Atsushi Takenaka², Νικόλαος Σοφικίτης¹

¹Ουρολογική Κλινική, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Ιωάννινα

²Ουρολογική Κλινική, Πανεπιστήμιο Τόττορι, Γιονάγκο, Ιαπωνία

³Ουρολογική Κλινική, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Κρήτης, Ηράκλειο

⁴Τμήμα Ιατρικής Γενετικής στην Κλινική Πράξη, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Εισαγωγή - Σκοπός: Μελετήθηκε η γονιμοποιητική ικανότητα των σπερματοζωαρίων που αναπαράχθηκαν σε ορχικό ιστό πειραματόζωων-χάμστερ (ΟΙΠΧ), ο οποίος είχε μεταμοσχευθεί στα πρόσθια άκρα ανοσοκατεσταλμένων αρουραίων (Α-ΑΑ).

Υλικά και Μέθοδοι: Τμήματα ΟΙΠΧ που συλλέχθηκαν από ώριμα χάμστερ-πειραματόζωα (n=8), μεταμοσχεύθηκαν μικροχειρουργικά εντός των μυών προσθίων άκρων ωρίμων Α-ΑΑ (n=16). Πριν από την μεταμόσχευση, η χρώση Αιματοξυλίνης-Ηωσίνης (ΑΗ) και η παρατήρηση με ηλεκτρονικό μικροσκόπιο-διέλευσης (TEM) στον ΟΙΠΧ αποκάλυψαν πλήρη σπερματογένεση. Δέκα εβδομάδες μετά την μεταμόσχευση, οι δέκτες-αρουραίοι θανατώθηκαν. Οι τεχνικές TEM και ΑΗ έδειξαν εκφύλιση του ΟΙΠΧ σε τρεις αρουραίους-δέκτες, παύση της σπερματογένεσης στο στάδιο του πρωτογενούς σπερματοκυττάρου στον ΟΙΠΧ σε έξι αρουραίους-δέκτες και παύση της σπερματογένεσης στο στάδιο της στρογγυλής σπερματίδας στον ΟΙΠΧ σε έναν αρουραίο-δέκτη. Αντίθετα, σε έξι αρουραίους-δέκτες βρέθηκαν χάμστερ-σπερματοζωάρια στον ΟΙΠΧ, τα οποία ενέθηκαν σε χάμστερ-ωάρια (n=60) χρησιμοποιώντας το σύστημα ηλεκτρικών παλμών Piezo.

Αποτελέσματα: Οι ενδοωαριακές ενέσεις σπερματοζωαρίων-χάμστερ, οι οποίες συλλέχθηκαν από ΟΙΠΧ που είχαν μεταμοσχευθεί σε Α-ΑΑ, κατέληξαν σε ποσοστό γονιμοποίησης ίσο με 46% και ποσοστό ανάπτυξης βλαστοκυστών ίσο με 19%.

Συμπεράσματα: Η μεταμόσχευση ΟΙΠΧ στα πρόσθια άκρα Α-ΑΑ έχει ως αποτέλεσμα την αναπαραγωγή σπερματοζωαρίων-χάμστερ σε ποσοστό 37,5% των αρουραίων-δεκτών. Έτσι αναδεικνύεται η δυνατότητα της αυτομεταμόσχευσης ανθρώπινου ορχικού ιστού στα άνω άκρα ανδρών, που πρόκειται να λάβουν ακτινοβολία στο όσχεο/πίελο. Αυτή η προσέγγιση υπερτερεί σε σύγκριση με την κατάψυξη του ορχικού ιστού διότι, α)αποφεύγεται ο θάνατος ενός υποπληθυσμού ορχικών γαμετών και β) τα ανθρώπινα σπερματογόνια μέσα στον μεταμοσχευθέντα ορχικό ιστό, δύνανται να υποστούν μιτώσεις και επομένως να αυξηθούν των αριθμό τους μετά την μεταμόσχευση.

ΠΡΟΦΟΡΙΚΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

**ΠΑ02 ΔΡΑΣΕΙΣ ΑΝΑΣΤΟΛΕΩΝ ΤΗΣ PDE5 ΣΤΗΝ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΔΙΔΥΜΙΚΩΝ ΣΠΕΡΜΑΤΟΖΩΑΡΙΩΝ ΑΡΟΥΡΑΙΩΝ**

Ματθαίου Ειρήνη¹, Δημητριάδης Φώτιος¹, Τσουνάπη Παναγιώτα², Ζαχαρίου Αθανάσιος¹,
Μαμουλάκης Χαράλαμπος³, Καπώνης Απόστολος⁴, Αντωνάκης Γεώργιος⁴,
Σκούρος Σωτήρης¹, Καϊτσάς Άρης¹, Γκέκας Αριστομένης⁵, Δαφνής Διαμαντής⁶,
Πακουμάκης Ιωάννης⁵, Γεωργίου Ιωάννης⁷, Takenaka Atsushi², Σοφικίτης Νικόλαος¹

¹ Ουρολογική Κλινική Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Ιωάννινα

² Ουρολογική Κλινική Πανεπιστήμιο Tottori, Yonago, Ιαπωνία

³ Ουρολογική Κλινική, Πανεπιστήμιο Ηρακλείου, Κρήτη

⁴ Μαιευτική και Γυναικολογική Κλινική, Πανεπιστήμιο Πάτρας, Πάτρα

⁵ Ουρολογική Κλινική, Γενικό Νοσοκομείο «Άγιος Ανδρέας», Πάτρα

⁶ Mediterranean Fertility Center & Genetics, Χασιά

⁷ Τμήμα Ιατρικής Γενετικής στην Κλινική Πράξη, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Εισαγωγή: Η απόψυξη κατεψυγμένων σπερματοζωαρίων αθλοιοώνει την κινητικότητα τους.

Σκοπός: Αξιολόγηση του ρόλου της σιλδεναφίλης, τανταλαφίλης και αβαναφίλης ως προς την ικανότητα κατεψυγμένων επιδιδυμικών σπερματοζωαρίων αρουραίων να αναπτύξουν κινητικότητα μετά από απόψυξη.

Υλικό και Μέθοδο: Σπερματοζωάρια από την ουρά της επιδιδυμίδας ελήφθησαν από δέκα αρουραίους Wistar, ηλικίας δέκα εβδομάδων. Πραγματοποιήθηκε έκπλυση σε modified Toyoda and Chang medium (MTC medium) και κατάψυξη αυτών. Τα σπερματοζωάρια αποψύχτηκαν έξι με εικοσιένα μήνες αργότερα. Στη συνέχεια έγινε έκπλυση σε MTC medium (Int J Androl.2009;32:675) και τέσσερα δείγματα/κλάσματα προετοιμάστηκαν από τα σπερματοζωάρια κάθε αρουραίου (Α, Β, Γ, ή Δ δείγματα). Τα τελευταία δείγματα (Α, Β, Γ, ή Δ) αναμείχθηκαν με όγκο MTC medium που περιείχε σιλδεναφίλη (σε συγκέντρωση 1mg/ml), τανταλαφίλη (σε συγκέντρωση 1mg/ml), αβαναφίλη (σε συγκέντρωση 1mg/ml), ή κανέναν αναστολέα της PDE5, αντίστοιχα. Όλα τα δείγματα (Α, Β, Γ, ή Δ) επώαστηκαν κάτω από 37°C για τέσσερις ώρες.

Αποτελέσματα: Στο τέλος της επώασης, η μέση τιμή του ποσοστού (%) των κιντών σπερματοζωαρίων ήταν στατιστικά σημαντικά υψηλότερη (Ρ μικρότερο από 0,05, πραγματοποιήθηκε ανάλυση διακύμανσης και δοκιμασία Duncan) στα δείγματα Α (37±15) και Γ (47±16) σε σύγκριση με τα δείγματα/κλάσματα Δ (16±7) και Β (13±6).

Συμπέρασμα: Οι αναστολές της PDE-5 επιτρέπουν επιδιδυμικά σπερματοζωάρια να επαναποκτήσουν κινητικότητα κατόπιν προηγούμενων χειρισμών κατάψυξης/απόψυξης τους. Τα αποτελέσματα της αβαναφίλης και της σιλδεναφίλης υπερέρχουν έναντι αυτών της τανταλαφίλης και αυτό μπορεί να οφείλεται στην αναστολή της PDE-11 από την τανταλαφίλη (Int J Impot Res. 2005;17:216) η οποία μπορεί να επιδρά αρνητικά στην κινητικότητα των σπερματοζωαρίων.

ΠΡΟΦΟΡΙΚΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

ΠΑ03 ΣΧΕΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΕΔΩΝ ΑΝΑΣΤΑΛΤΙΝΗΣ-Β ΟΡΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΕΝΔΟΡΧΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΕΣΤΟΣΤΕΡΟΝΗΣ ΚΑΙ ΤΗ ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΤΗΣ ΣΠΕΡΜΑΤΟΓΕΝΕΣΗΣ

Μπιήλια Ε., Βενάκη Ε.Κ., Ηλίας Ι., Καραβασίλη Χ., Κούκκου Ε., Νικοπούλου Σ.Χ.

Τμήμα Ενδοκρινολογίας, Διαβήτου, Μεταβολισμού, Γενικό Νοσοκομείο ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ

Εισαγωγή:

Κοινή πεποίθηση αποτελεί το ότι η διερεύνηση των μηχανισμών διαταραχής της σπερματογένεσης, οδηγεί σε αποτελεσματικότερη θεραπεία. Τα επίπεδα της ανασταλτίνης-Β (INH-B) στο ορό έχουν συνδεθεί με την παρουσία σπερματογένεσης και με την απάντηση των κυττάρων Leydig στη διέγερση με HCG. Εκτιμήθηκαν αναδρομικά τα επίπεδα της INH-B ως δείκτη δυναμικής του σπερματικού σωληναρίου.

Υλικό και Μέθοδος:

Μελετήθηκαν 41 άνδρες ηλικίας 30-52 ετών (μέσος ηλικίας \pm SD: 36,0 \pm 5,7 έτη, και ΔΜΣ \pm SD: 29,5 \pm 4,6 kg/m²) με ιδιοπαθή ολιγοσπενδοζωοσπερμία (OTA): OTA-1: μη-αποφρακτική αζωοσπερμία, OTA-2: $<5 \times 10^6$, OTA-3: 5-20 $\times 10^6$, OTA-4: 20-40 $\times 10^6$: και OTA-5 $> 40 \times 10^6$). Εκτιμήθηκε η σχέση της INH-B (α) με τα βασικά επίπεδα τεστοστερόνης ορού & (β) με την απάντηση στην HCG, με τη δοκιμασία Spearman rank correlation και (γ) της INH-B ορού και της βαρύτητας της δυσπερμίας, με τη δοκιμασία Kruskal Wallis.

Αποτελέσματα:

Η INH-B δεν παρουσίασε συσχέτιση με τα επίπεδα τεστοστερόνης τόσο τα βασικά (P=0,75) όσο και τα μετά διέγερση με HCG (P=0,58), ούτε διαπιστώθηκε σχέση της με τη βαρύτητα της δυσπερμίας (P = 0,73).

Συμπέρασμα:

Στους υπογόνιμους άνδρες με ιδιοπαθή OTA που μελετήθηκαν, η μέτρηση της INH-B δεν προσφέρει ιδιαίτερη βοήθεια στην εκτίμηση της δυναμικής του όρχι καθώς δεν συνδέεται ούτε με τη δυναμική του κυττάρου Leydig, αλλά ούτε και με τη βαρύτητα της διαταραχής της σπερματογένεσης.

ΠΑ04 ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΕΚΦΡΑΣΗ ΤΟΥ ΜΕΜΒΡΑΝΙΚΟΥ ΥΠΟΔΟΧΕΑ CD44 ΣΕ ΔΕΙΓΜΑΤΑ ΣΠΕΡΜΑΤΟΣ ΥΠΟΓΟΝΙΜΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

Θανοπούλου Ελένη, Παπανικολάου Άννα, Χατζή Ελίσσάβετ, Αλβανοπούλου Φωτεινή, Βαρθολομάτος Γεώργιος, Γεωργίου Ιωάννης

Μονάδα Γενετικής και Εργαστήριο Κυτταρομετρίας Ροής, Πανεπιστημικό Γενικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων

Η αναζήτηση νέων δεικτών διαγνωστικής αξίας για το σπέρμα και τη διαχείριση ζευγαριού στην υποβοηθούμενη αναπαραγωγή, απαιτεί βαθύτερη κατανόηση των μηχανισμών της σπερματογένεσης και των λειτουργικών χαρακτηριστικών των σπερματοζωαρίων.

Σκοπός της μελέτης ήταν να διερευνηθεί η έκφραση του ειδικού μεμβρανικού υποδοχέα του υαλουρονικού οξέος σε σπερματοζωάρια και σε άωρα κύτταρα φυσιολογικού και υπογόνιμου σπέρματος.

Χρησιμοποιήθηκαν κρυοσυντηρημένα κύτταρα σπέρματος 38 ανδρών (5 φυσιολογικά και 33 υπογόνιμα, βάση συγκέντρωσης, μορφολογίας και κινητικότητας σπερματοζωαρίων). Τα κύτταρα επώαστηκαν με τα μονοκλωνικά αντισώματα CD45 (πανηλεκτοκυτταρικός δείκτης), CD44 (υποδοχέας υαλουρονικού οξέος) και CD24 (δείκτης προγονικών/άωρων κυττάρων) και ακολούθησε ανάλυση με κυτταρομετρία ροής.

Στα φυσιολογικά δείγματα σπέρματος ανιχνεύτηκε μικρό ποσοστό προγονικών CD45⁺CD24⁺ κυττάρων [μέση τιμή 1,8% (1-5%)]. Η πλειοψηφία (>80%) των σπερματοζωαρίων (CD45⁺CD24⁻) και των κυτταρικών προβαθμίδων (CD45⁺CD24⁺) ήταν θετικά ως προς την έκφραση του υποδοχέα του υαλουρονικού οξέος (CD44⁺). Στα δείγματα σπέρματος με ανώμαλες μορφές, ή/και μειωμένη πυκνότητα σπερματοζωαρίων, παρατηρήθηκε αξιοσημείωτη αύξηση των προγονικών CD45⁺CD24⁺ κυττάρων (5-fold increase) χωρίς μεταβολή στην αναλογία των CD44⁺CD24⁺. Αντιθέτως το ποσοστό των ώριμων CD44⁺ σπερματοζωαρίων μειώθηκε έως και 16%, σε σχέση με τα φυσιολογικά δείγματα.

Συμπερασματικά, η μειωμένη έκφραση του υποδοχέα του υαλουρονικού οξέος στα σπερματοζωάρια και η ταυτόχρονη αυξημένη παρουσία των κυτταρικών προβαθμίδων σε δείγματα σπέρματος με παραμέτρους στο φάσμα της υπογονιμότητας, υποδεικνύουν μηχανισμούς μη αποδοτικής σπερματογένεσης και απαιτεί περαιτέρω διερεύνηση.

ΠΡΟΦΟΡΙΚΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

ΠΑ05 ΠΡΟΛΑΚΤΙΝΗ ΣΤΟΥΣ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΑΝΔΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΙΑΤΡΕΙΟΥ**Βενάκη Ε.Κ., Ηλίας Ι., Παπαδοπούλου Α., Μπιός Γ., Νικοπούλου Σ.Χ.***Τμήμα Ενδοκρινολογίας, Διαβήτου, Μεταβολισμού, Γενικό Νοσοκομείο ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ*

Σκοπός: Ο ρόλος της προλακτίνης (PRL) στην αναπαραγωγική λειτουργία του άνδρα είναι λιγότερο γνωστός συγκριτικά αυτόν στη γυναικεία αναπαραγωγή. Ωστόσο η μέτρηση της στη διερεύνηση του ανδρολογικού ασθενούς θεωρείται συχνά απαραίτητη. Εκτιμήθηκε αναδρομικά η συχνότητα υπερπρολακτιναιμίας σε ασθενείς του ανδρολογικού ιατρείου (1995-2015).

Υλικό και Μέθοδος: Ανασκοπήθηκαν οι φάκελοι 656 ανδρών (ΜΟ ηλικίας \pm SD: 34 ± 11 έτη) του ανδρολογικού ιατρείου με προβλήματα δυσπερμίας (n: 249) ή/και στυτικής δυσλειτουργίας (n: 396). Σε 292 από αυτούς (44,5%) είχε μετρηθεί προλακτίνη (127 με δυσπερμία και 165 με στυτική δυσλειτουργία). Η εκτίμηση των φυσιολογικών/ αυξημένων τιμών (>30 ng/mL) προλακτίνης, της τεστοστερόνης, των γοναδοτροπινών ορού και της ηλικίας, πραγματοποιήθηκε με δοκιμασία χ^2 & λογαριθμιστική παλινδρόμηση (logistic regression).

Αποτελέσματα: Στην ομάδα με δυσπερμία οι 121 είχαν PRL εντός φυσιολογικών ορίων και 6 είχαν αυξημένα επίπεδα (4,7%). Αντίστοιχα στην ομάδα με στυτική δυσλειτουργία στους 149 ήταν φυσιολογική και στους 16 αυξημένη (9,7%) ($p=0,17$). Δεν διαπιστώθηκε συσχέτιση της ηλικίας, της τεστοστερόνης ή των γοναδοτροπινών με τα επίπεδα προλακτίνης ($p=0,47$). Συνολικά στους 292 άνδρες μόνο 22 (7,5%) εμφάνισαν υπερπρολακτιναιμία (έως 50 ng/mL). Από αυτούς δε οι 2 (0,68%) βρέθηκαν με μικροαδένωμα υπόφυσης και παρακολούθονται.

Συμπέρασμα: Η συχνότητα της υπερπρολακτιναιμίας σε περιπτώσεις δυσπερμίας ή στυτικής δυσλειτουργίας δεν είναι τόσο μεγάλη ώστε να δικαιολογεί την τακτική μέτρησή της PRL και μάλιστα σε απουσία άλλων κλινικών ευρημάτων.

ΠΑ06 ΔΡΑΣΕΙΣ ΜΙΚΡΟΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΩΝ ΘΡΕΠΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ ΣΤΗ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ: ΜΙΑ ΤΥΧΑΙΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΛΕΤΗ**Ματθαίου Ειρήνη¹, Δημητριάδης Φώτιος¹, Τσουνάκη Παναγιώτα², Ζαχαρίου Αθανάσιος¹, Μαιουλάκης Χαράλαμπος³, Καπώνης Απόστολος⁴, Αντωνάκης Γεώργιος⁴, Καραγιάννης Ανδρέας¹, Γιαννάκης Ιωάννης¹, Σκούρος Σωτήρης¹, Καϊτσάς Άρης¹, Γκέκας Αριστομένης⁵, Δαφνής Διαμαντής⁶, Γιακουμάκης Ιωάννης⁶, Γεωργίου Ιωάννης⁷, Takenaka Atsushi², Σοφικίτης Νικόλαος¹**¹ Ουρολογική Κλινική Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Ιωάννινα² Ουρολογική Κλινική Πανεπιστήμιο Tottori, Yonago, Ιαπωνία³ Ουρολογική Κλινική, Πανεπιστήμιο Ηρακλείου, Κρήτη⁴ Μαιευτική και Γυναικολογική Κλινική, Πανεπιστήμιο Πάτρας, Πάτρα⁵ Ουρολογική Κλινική, Γενικό Νοσοκομείο «Άγιος Ανδρέας», Πάτρα⁶ Mediterranean Fertility Center & Genetics, Χασιά⁷ Τμήμα Ιατρικής Γενετικής στην Κλινική Πράξη, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Εισαγωγή: Οι μέθοδοι υποβοηθούμενης αναπαραγωγής έχουν υψηλό κόστος και πιθανούς κινδύνους υγείας για τη γυναίκα. Επομένως όταν υπάρχει ανδρικός παράγοντας υπογονιμότητας επιχειρείται αρχικά επίτευξη εγκυμοσύνης μέσω σεξουαλικών επαφών.

Σκοπός: Αξιολόγηση του ρόλου του Female-PROFERTIL (F-PRO Lenus Pharma, Βιέννη, Αυστρία) στη σεξουαλική λειτουργία της συντρόφου υπογόνιμων ανδρών.

Υλικό και Μέθοδος: Η πειραματική περίοδος της μελέτης ήταν 12 εβδομάδες. Συμμετείχαν οι (γυναίκες) σύντροφοι ανδρών οι οποίοι παρουσίαζαν φυσιολογικές τιμές κινητικότητας σπερματοζωαρίων (κοντά όμως στα κατώτερα όρια) και φυσιολογικές τιμές των παραμέτρων συγκέντρωσης και μορφολογίας.

ΠΡΟΦΟΡΙΚΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

ΠΑ06

Πραγματοποιήθηκε τυχαίοποίηση σε τρεις ομάδες 18, 17 και 16 γυναικών. Στην ομάδα Α χορηγήθηκε F-PRO (2 κάψουλες/ημέρα). Η ομάδα Β αποτέλεσε τη θετική ομάδα κοντρόλ όπου χορηγήθηκε L-καρντίνη (1000mg/ημέρα) ενώ η Γ αποτέλεσε την αρνητική ομάδα κοντρόλ (απουσία φαρμακευτικής αγωγής). Το F-PRO περιέχει μεταξύ άλλων σελήνιο, ιγναμα και φολλικό οξύ. Πριν και μετά τη διεξαγωγή της μελέτης αξιολογήθηκε στις συντρόφους το αποτέλεσμα του Δείκτη Γυναικείας Σεξουαλικής Λειτουργίας (ΔΓΣΛ; MaritalTherapy 26:291,1998).

Αποτελέσματα: Η μέση τιμή του ΔΓΣΛ στην ομάδα Α ήταν στατιστικά σημαντικά μικρότερη πριν τη θεραπεία από ότι μετά (16 ± 7 έναντι 26 ± 5) (Wilcoxon test for paired observations). Η πιθανότητα P μικρότερη από 0,05 θεωρήθηκε σαν στατιστικά σημαντική. Αντίθετα, στις ομάδες Β και Γ, η διαφορά στη μέση τιμή του ΔΓΣΛ δεν ήταν στατιστικά σημαντική πριν και μετά την πειραματική περίοδο.

Συμπέρασμα: Το F-PRO αυξάνει στατιστικά σημαντικά τον ΔΓΣΛ. Αυτό μπορεί να οφείλεται στη δράση του ιγναμα το οποίο έχει προταθεί ότι αυξάνει τη συγκέντρωση οιστρογόνων στον περιφερικό ορό και τη γυναικεία σεξουαλική επιθυμία.

ΛΟΙΠΕΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ - ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΝΤΡΑ ΣΤΗΝ ΕΓΚΥΜΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΤΟΚΕΤΟ

Γιώργου Αικατερίνη, Φυσικοθεραπεύτρια - Clinical Pilates & Bebo trainer

Προβατίδου Σταματία, Ψυχολόγος - Εκπαιδευμένη Συστημική Οικογενειακή Θεραπεύτρια

Η εγκυμοσύνη μιας γυναίκας επιδρά συνειδητά ή ασυνειδητά, στην ψυχολογία του συντρόφου της. Η μετάβαση στην πατρότητα είναι μια κρίση γιατί προϋποθέτει την αναδιοργάνωση γνωστικών και ψυχοκοινωνικών διεργασιών που διαμορφώνουν την αυτοεικόνα του μελλοντικού πατέρα για τον καινούριο του ρόλο.

Η ζωή του ζευγαριού με τη γέννηση του παιδιού αλλάζει ριζικά. Ο άντρας βιώνει από την εγκυμοσύνη ακόμη αλληλαγές στη σεξουαλική τους ζωή. Έρευνες αποδεικνύουν ότι οι άνδρες έχουν συνήθως φόβους και άγχη που δεν εξωτερικεύουν. Αυτό απαιτεί την έγκαιρη προετοιμασία του άντρα τόσο για την εγκυμοσύνη όσο και για τον τοκετό της συντρόφου του. Εδώ έρχεται να παίξει σπουδαίο ρόλο η ψυχοπροφυλακτική εκπαίδευση του ζευγαριού.

Το μειονέκτημα του άντρα είναι ότι δεν προετοιμάζεται βιολογικά όπως η γυναίκα για το γονεϊκό του ρόλο και έτσι χρειάζεται τη σωστή ενημέρωση και στήριξη. Στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια λειτουργούν σχολές γονέων όπου ψυχολόγος συντονίζει συζητήσεις και παρέχει συμβουλές στα νέα ζευγάρια. Εκτός από τις σχολές γονέων υπάρχουν χώροι άσκησης, όπου εξειδικευμένοι εκπαιδευτές (φυσικοθεραπευτές, μαίες, γυμναστές) εκπαιδεύουν τα ζευγάρια με προγράμματα ανώδυνου τοκετού και προγράμματα εκπαίδευσης παιδικού εδάφους.

Μέσα από τις παραπάνω διαδικασίες ο άντρας εξοικειώνεται με την εγκυμοσύνη και τον τοκετό, συμμετέχει ενεργά, βιώνει και προετοιμάζεται για τη μεγάλη αλλαγή στην κοινή τους ζωή με τη σύντροφο και το μωρό.

Η ψυχική υγεία του ζευγαριού κατά την περίοδο της εγκυμοσύνης είναι καθοριστική τόσο για τον τοκετό όσο και για την μετέπειτα ζωή.

ΛΟΙΠΕΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ - ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΑΝΔΡΙΚΗΣ ΥΠΟΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ «ΑΝΘΡΩΠΟΚΑΙΝΟ» ΕΠΟΧΗ

Νικολαρόπουλος Ευστάθιος, Σωτηρούδης Γεώργιος

Ινστιτούτο Βιολογίας, Φαρμακευτικής Χημείας και Βιοτεχνολογίας, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Αθήνα

Εισαγωγή: Η αύξηση των προβλημάτων υπογονιμότητας προκάλεσε το έντονο ενδιαφέρον για τα αίτια, τα οποία αποδίδονται στο περιβάλλον.

Σκοπός: Διερεύνηση των επιπτώσεων ορισμένων χημικών ενώσεων, οι οποίες εκτρέπουν τις φυσιολογικές ορμονικές ισορροπίες που ρυθμίζουν την γονιμότητα των ανδρών.

Υλικά και Μέθοδοι: Μελέτη και επεξεργασία των βιβλιογραφικών δεδομένων.

Αποτελέσματα: Επιστημονικές μελέτες διαπιστώνουν αύξηση των προβλημάτων ανδρικής γονιμότητας, όπως ο καρκίνος των όρχεων και του προστάτη, η κρυφορχία και ο υποσπαδίας, η πτώση των χαρακτηριστικών του σπέρματος κλπ.

Σοβαρά προβλήματα γονιμότητας, όπως ερμαφροδιτισμός και αλληλαγή φύλλου, διαπιστώθηκαν επίσης σε αρσενικά ζώα που ζουν ελεύθερα στην φύση.

Τα αίτια της αύξησης των προβλημάτων αποδίδονται, τουλάχιστον εν μέρει, στην έκθεση σε κατηγορίες χημικών ενώσεων, που δρουν ως εκτροπείς -ενδοκρινών ορμονών και αφθονούν στο περιβάλλον κατά την επονομαζόμενη «Ανθρωπόκαινο» περίοδο που διανύουμε. Η έκθεση σε αυτούς τους παράγοντες κατά την εμβρυϊκή περίοδο δύναται να προκαλέσει επιπτώσεις που συνήθως είναι εμμένουσες ή μη αναστρέψιμες.

Συμπέρασμα: Η έκταση των προβλημάτων προκάλεσε την κινητοποίηση διεθνών οργανισμών υγείας (WHO, UNEP κλπ.) για τον έλεγχο ή περιορισμό αυτών των ενώσεων.

Χημική ένωση	Επιπτώσεις	Βιβλιογραφία
Βισφαινόλη Α	Αύξηση κατακερματισμού του DNA των σπερματοζωαρίων	De Flora et al. 2011
Βισφαινόλη Α	Ελάττωση αριθμού σπερματοζωαρίων και αύξηση των ανώμαλων μορφών	Dobrzynska et al. 2013
Φθαλικός εστέρας di-(2-ethylhexyl)phthalate (DEHP)	Ελάττωση παραγωγής σπέρματος Αύξηση κατακερματισμού του DNA και ελάττωση ταχύτητας των σπερματοζωαρίων	Andrade et al. 2006 Huang et al. 2011
Ακετυλοσαλικυλικό οξύ	Ελάττωση επιπέδων τεστοστερόνης	Didolkar et al. 1980 Kristensen et al. 2016
Ακεταμινοφαίνη	Αύξηση κρυφορχίας	Snijder et al. 2012
17α-ethynylestradiol	Ερμαφροδιτισμός	Jobling et al. 2006 Bhandari et al. 2015
Metformin	Ερμαφροδιτισμός	Niemuth et al. 2015

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΡΟΦΟΡΙΚΩΝ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΩΝ

Τ		
Τakenaka Α.	ΠΑ01, ΠΑ02, ΠΑ06	
Α		
Αλβανοπούλου Φ.	ΠΑ04	
Αντωνάκης Γ.	ΠΑ02, ΠΑ06	
Β		
Βαρθολομάτος Γ.	ΠΑ04	
Βενάκη Ε	ΠΑ03, ΠΑ05	
Γ		
Γεωργίου Ι.	ΠΑ01, ΠΑ02, ΠΑ04, ΠΑ06	
Γακουμάκης Ι.	ΠΑ02, ΠΑ06	
Γιαννάκης Ι.	ΠΑ01, ΠΑ06	
Γκέκας Α.	ΠΑ02, ΠΑ06	
Δ		
Δαφνής Δ.	ΠΑ02, ΠΑ06	
Δημητριάδης Φ.	ΠΑ01, ΠΑ02, ΠΑ06	
Ζ		
Ζαχαρίου Α.	ΠΑ01, ΠΑ02, ΠΑ06	
Η		
Ηλίας Ι.	ΠΑ03, ΠΑ05	
Θ		
Θανοπούλου Ε.	ΠΑ04	
Κ		
Καϊτσάς Α.	ΠΑ01, ΠΑ02, ΠΑ06	
Καπώνης Α.	ΠΑ02, ΠΑ06	
Καραβασίλη Χ.	ΠΑ03	
Καραγιάννης Α.	ΠΑ01, ΠΑ06	
Κούκκου Ε	ΠΑ03	
Μ		
Μαμουλάκης Χ.	ΠΑ01, ΠΑ02, ΠΑ06	
Ματθαίου Ε.	ΠΑ01, ΠΑ02, ΠΑ06	
Μητιάς Γ.	ΠΑ05	
Μπαλτογιάννης Δ.	ΠΑ01	
Μπίληλα Ε.	ΠΑ03	
Ν		
Νικοπούλου Σ.Χ.	ΠΑ03, ΠΑ05	
Π		
Παπαδοπούλου Α.	ΠΑ05	
Παπανικολάου Α.	ΠΑ04	
Σ		
Σεμίνη Γ.	ΠΑ01	
Σκούρος Σ.	ΠΑ01, ΠΑ02, ΠΑ06	
Σοφικίτης Ν.	ΠΑ01, ΠΑ02, ΠΑ06	
Σταύρου Σ.	ΠΑ01	
Τ		
Τσουνάπη Π.	ΠΑ01, ΠΑ02, ΠΑ06	
Χ		
Χατζή Ε.	ΠΑ04	

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΛΟΙΠΩΝ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΩΝ

Γιώργου Α.
Προβατίδου Σ.

Νικοηρόπουλος Ε.
Σωτηρούδης Γ.

Αλφαβητικός Κατάλογος Προέδρων - Ομιλητών

Lotti Francesco

MD, PhD, Assistant Professor of Endocrinology, Endocrinologist and Andrologist, Sexual Medicine and Andrology Unit, Department of Experimental and Clinical Biomedical Sciences, University of Florence, Italy

Slowikowska-Hilczer Jolanta

Professor, Dr. Med, Department of Andrology and Reproductive Endocrinology, Medical University of Lodz, Poland

Αδαμόπουλος Δημήτριος

Ενδοκρινολόγος - Κλινικός Ανδρολόγος, Α.Ε. Καθηγητής Ιατρικής Σχολής Ε.Κ.Π.Α., Αθήνα

Αθανασιάδης Λουκάς

Αναπληρωτής Καθηγητής Ψυχιατρικής - Ψυχοσεξουαλικότητας Ιατρικής Σχολής Α.Π.Θ., Θεσσαλονίκη

Ανδρέου-Αξαρλή Ευαγγελία

Δρ., Ενδοκρινολόγος, Επιστημονικός Συνεργάτης Τμήματος Ενδοκρινολογίας, Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο - Μαιευτήριο «ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ», Αθήνα

Ανυφαντής Γεώργιος - Σπυρίδων

Λέκτορας Εμβρυολογίας, Κλινικός Εμβρυολόγος Τμήματος Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Λάρισα

Ασημακόπουλος Βύρων

Αναπληρωτής Καθηγητής Φυσιολογίας Ιατρικό Τμήμα, Σχολή Επιστημών Υγείας Δ.Π.Θ., Αλεξανδρούπολη

Βαϊδάκης Νικόλαος

Ψυχίατρος, τ. Αναπληρωτής Καθηγητής, Α' Ψυχιατρική Κλινική Ιατρικής Σχολής Ε.Κ.Π.Α., «ΑΙΓΙΝΗΤΕΙΟ» Νοσοκομείο, Αθήνα

Βακαλόπουλος Ιωάννης

Χειρουργός Ουρολόγος - Ανδρολόγος, Επίκουρος Καθηγητής Ιατρικής Σχολής Α.Π.Θ., Θεσσαλονίκη

Βενάκη Ευαγγελία

Ενδοκρινολόγος, Διευθύντρια Ε.Σ.Υ., Τμήμα Ενδοκρινολογίας, Διαβήτη & Μεταβολισμού, Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο - Μαιευτήριο «ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ», Αθήνα

Βλαχοπαπαδοπούλου Ελπίδα

Παιδίατρος - Ενδοκρινολόγος, Διευθύντρια, Τμήμα Ενδοκρινολογικό - Αύξησης & Ανάπτυξης, Νοσοκομείο Παίδων «Π. & Α. ΚΥΡΙΑΚΟΥ», Αθήνα

Γεωργίου Ιωάννης

Καθηγητής Ιατρικής Γενετικής και Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Ιωάννινα

Γουλής Δημήτριος

Αναπληρωτής Καθηγητής Ενδοκρινολογίας Αναπαραγωγής, Μονάδα Ενδοκρινολογίας Αναπαραγωγής, Α' Μαιευτική - Γυναικολογική Κλινική Ιατρικής Σχολής Α.Π.Θ., Πρόεδρος Ελληνικής Ανδρολογικής Εταιρείας, Θεσσαλονίκη

Δημητριάδης Φώτης

MD, PhD, FEBU, Χειρουργός Ουρολόγος - Ανδρολόγος, Εκλεγμένος Επίκουρος Καθηγητής Ουρολογίας Ιατρικής Σχολής Α.Π.Θ., Θεσσαλονίκη

Δημοπούλου Χριστίνα

Ενδοκρινολόγος - Διαβητολόγος, Κλινική Ανδρολόγος, Διδάκτωρ του Πανεπιστημίου του Μονάχου, Επιστημονική Συνεργάτης Μονάδας Ενδοκρινολογίας της Αναπαραγωγής, Α' Μαιευτική - Γυναικολογική Κλινική Ιατρικής Σχολής Α.Π.Θ., Θεσσαλονίκη

Διαμάντη-Κανδαράκη Ευανθία

Καθηγήτρια Παθολογίας - Ενδοκρινολογίας, Διευθύντρια Πρότυπης Μονάδας Σακχαρώδη Διαβήτη & Ενδοκρινολογίας, Ευρωκλινική Αθηνών, Αθήνα

Ευγενή Λίνα

M.Phil, PhD, Βιολόγος της Αναπαραγωγής, Διευθύντρια Τράπεζας Κρυσταλλοποίησης «ΚΡΥΟΓΟΝΙΑ», Επιστημονική Συνεργάτιδα Εργ. Σπερματολογίας «Γ. ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ», Αθήνα

Ζεγκινιάδου Θεοδοσία

Βιολόγος Αναπαραγωγής, Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής Α.Π.Θ., Διευθύντρια Ανδρολογικού Εργαστηρίου, Θεσσαλονίκη

Καγιάς Δημήτριος

Παιδοχειρουργός, Διευθυντής Παιδοχειρουργικής Κλινικής, Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο - Μαιευτήριο «ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ», Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής Ε.Κ.Π.Α., Αθήνα

Κανακά-Gantenbein Χριστίνα

Καθηγήτρια Παιδιατρικής Ενδοκρινολογίας, Α' Παιδιατρική Κλινική Ιατρικής Σχολής Ε.Κ.Π.Α., Αθήνα

Κανάκης Γεώργιος

Ενδοκρινολόγος - Κλινικός Ανδρολόγος (ΕΑΑ Cert.), Επιμελητής Ναυτικού Νοσοκομείου Αθηνών, Αθήνα

Καφαλής Αθανάσιος

Ψυχολόγος, Μεταπτυχιακός Φοιτητής, Διοίκηση Μονάδων Υγείας, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (Ε.Α.Π.), Θεσσαλονίκη

Κολυμπιανάκης Ευστράτιος

Αναπληρωτής Καθηγητής Μαιευτικής Γυναικολογίας και Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής Ιατρικής Σχολής Α.Π.Θ., Θεσσαλονίκη

Κουθούρης Ακύλλας-Γεώργιος

Χειρουργός Ουρολόγος, Αλεξάνδρεια

Κούκκου Ευτυχία

Δρ., Ενδοκρινολόγος - Κλινική Ανδρολόγος, Διευθύντρια Ε.Σ.Υ., Επιστημονική Υπεύθυνη Τμήματος Ενδοκρινολογίας, Διαβήτη & Μεταβολισμού, Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο - Μαιευτήριο «ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ», Αθήνα

Κουκούλης Γεώργιος

Αναπληρωτής Καθηγητής Παθολογίας-Ενδοκρινολογίας, Διευθυντής Τμήματος Ενδοκρινολογίας, Διαβήτη και Μεταβολισμού, «ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ» Hospital Center, Αθήνα

Λιάσης Νικόλαος

Ακτινολόγος - Αγγειολόγος, PhD, Επιστημονικός Συνεργάτης Ιατρικής Σχολής Ε.Κ.Π.Α., Επιστημονικός Διευθυντής AFFIDEA, Αντιπρόεδρος Ελληνικής Αγγειολογικής Εταιρείας, Αθήνα

Μαστοράκος Γεώργιος

Καθηγητής Ενδοκρινολογίας, Μονάδα Ενδοκρινολογίας, Σακχαρώδη Διαβήτη & Μεταβολισμού, Ιατρική Σχολή Ε.Κ.Π.Α., Νοσοκομείο «ΑΡΕΤΑΙΕΙΟ», Αθήνα

Μπιήλα Ευαγγελία

Ενδοκρινολόγος, Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής Ε.Κ.Π.Α., Αθήνα

Νικοπούλου Σταματίνα

Δρ., Ενδοκρινολόγος - Κλινική Ανδρολόγος, Διευθύντρια Ε.Σ.Υ. Τμήματος Ενδοκρινολογίας - Διαβήτη & Μεταβολισμού, Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο - Μαιευτήριο «ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ», Αθήνα

Παπαδόπουλος Νικόλαος

Αναπληρωτής Καθηγητής Πλαστικής Χειρουργικής Ιατρικής Σχολής Δ.Π.Θ., Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Αλεξανδρούπολης, Αλεξανδρούπολη

Παπαδοπούλου Άννα

DEA, PhD, Βιοχημικός - Μοριακή Βιολόγος ΕΔΙΠ, Γ' Παιδιατρική Κλινική Ιατρικής Σχολής Ε.Κ.Π.Α., Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο «ΑΤΤΙΚΟΝ», Αθήνα

Παππά Αθηνά

Κλινικός Χημικός, Υπεύθυνη Ενδοκρινολογικού Εργαστηρίου, Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο - Μαιευτήριο «ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ», Αθήνα

Πάσχου Σταυρούλα

Ενδοκρινολόγος - Διαβητολόγος, MD, PhD, Τμήμα Ενδοκρινολογίας και Διαβήτη, Νοσοκομείο Παίδων «ΑΠΙΑ ΣΟΦΙΑ», Ιατρική Σχολή, Ε.Κ.Π.Α., Αθήνα

Ρηγανά Μαρία

Ενδοκρινολόγος, Αθήνα

Σακκάς Σοφιανός

Νομικός, Ειδικός στα θέματα Διαφυλισμού, Αθήνα

Σοφικίτης Νικόλαος

Καθηγητής Ουρολογίας, Διευθυντής Ουρολογικής Κλινικής Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων, Ιωάννινα

Συρίου Βασιλική

Ενδοκρινολόγος, Διευθύντρια Ε.Σ.Υ., Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «Η ΕΛΠΙΣ», Αθήνα

Τσαμέτης Χρήστος

Ενδοκρινολόγος - Κλινικός Ανδρολόγος (ΕΑΑ Cert), Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής Α.Π.Θ., Πανεπιστημιακός Υπότροφος Μονάδας Ενδοκρινολογίας - Αναπαραγωγής, Α' Μαιευτική - Γυναικολογική Κλινική Α.Π.Θ., Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ», Θεσσαλονίκη

Χαραλαμπίδης Γεώργιος

Ακτινοδιαγνώστης, Αθήνα

10

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΑΝΔΡΟΛΟΓΙΑΣ

17-18 Μαρτίου 2017

Ευχαριστίες

Η Οργανωτική Επιτροπή
του 10^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου Ανδρολογίας
ευχαριστεί τις παρακάτω εταιρίες
για τη συμβολή τους στην πραγματοποίηση του Συνεδρίου

Cialis[®]
tadalafil

ΦΑΡΜΑΣΕΡΒ - ΛΙΛΛΥ Α.Ε.Β.Ε.
15ο χιλμ. Εθνικής Οδού Αθηνών - Λαμία, 145 64 Κηφισιά
τηλ.: 210 6294600 | fax: 210 6294610 | T.Θ.: 51288
Γραφείο Θεσσαλονίκης: Ανδριανουπόλεως 24
551 33 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη | τηλ.: 2310 480160
Για παραγγελίες:
τηλ.: 210 6294629 | fax: 210 6294630 | e-mail: orders@lilly.gr
www.lilly.gr

Για περισσότερες συνταγογραφικές πληροφορίες
απευθυνθείτε στην Εταιρεία ΦΑΡΜΑΣΕΡΒ-ΛΙΛΛΥ Α.Ε.Β.Ε.

Condensyl®

NATURAL ▲ BALANCE

Συμπλήρωμα διατροφής με *Opuntia-ficus-indica*, *N-acetyl-cysteine*, ψευδάργυρο, βιταμίνες B & E

Η μέχρι σήμερα αντιμετώπιση της αντρικής υπογονιμότητας γινόταν με τα παραδοσιακά αντιοξειδωτικά σκευάσματα τα οποία όμως εμφανίζουν πολύ χαμηλά ποσοστά εγκυμοσύνης και ακόμα χαμηλότερα ποσοστά τοκετών (όπως αναφέρεται στη Διεθνή Βιβλιογραφία)

Το Condensyl είναι το πρώτο σήμερα προϊόν που μπορεί να αντιμετωπίσει το πρόβλημα της ανδρικής υπογονιμότητας που οφείλεται στο οξειδωτικό στρες, ρυθμίζοντας ενδογενώς τον αντιοξειδωτικό μηχανισμό άμυνας του σπέρματος και επαναφέροντας με αυτόν τον τρόπο τη μεταβολική ισορροπία.

Προτεινόμενη δόσολογία:
1 κάψουλα δύο φορές την ημέρα

FARAN

Ανώνυμη Φαρμακευτική Εταιρεία
Αχαΐας 5 & Τροιζηνίας, 145 64 Ν. Κηφισιά
Τηλ: 210 6254175. Fax: 210 6254190